

هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروۆتۆکۆلەکان

١٢١

سالی / ٢٠٢١ - بەرگی سەدو بیست و یەك

چاپی یەكەم / سالی ٢٠٢٣

پیرىست

پروٲوٲوٲكۆلى دانىشتنى ژماره (۱۶) ى خولى پىنجه مى ھەلبژاردن – دوو شەممە ۲۸/۶/۲۰۲۱ ل ۵
پروٲوٲوٲكۆلى دانىشتنى ژماره (۱۷) خولى پىنجه مى ھەلبژاردن – سى شەممە ۶/۷/۲۰۲۱ ل ۲۴۳
پروٲوٲوٲكۆلى دانىشتنى ژماره (۱۸) ى خولى پىنجه مى ھەلبژاردن – پىنچ شەممە ۸/۷/۲۰۲۱ ل ۳۵۱

هۆیه‌کانی دەرچوواندن: به مه‌به‌ستی گونجاندنی ماف و ئیمتیازاتی کهم ئەندام و کورته‌بالیان له‌گه‌ڵ ستاندارده‌ نێوده‌وله‌تیه‌کان و ره‌خساندنی هه‌لی کار و پێشکه‌کردنی خزمه‌تگوزاری گونجاو له‌گه‌ڵ بارودۆخی گوزهران و ژبانی تایبه‌تیان و مسۆگه‌رکردنی مافه‌کانیان له‌ بواری تهن‌دروستی کۆمه‌لایه‌تی و په‌روه‌رده‌یی و نه‌هه‌یشتنی جیاکاری له‌ به‌رامبه‌ریان، وه‌ نه‌هه‌یشتنی ئەو کهم و کورتیانه‌ی له‌ جی‌ به‌جیکردنی یاسای ژماره (٢٢)ی سالی (٢٠١١) ئەم یاسایه‌ دەرچوویندرا، زۆر سوپاس.

به‌رپز د. رێواز فائق حسین / سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

به‌رپزان ئەندامانی په‌رله‌مان، موناغه‌شه‌ی ئەم قانونه‌ ته‌واوو، زۆر سوپاسی ئەماده‌بوونی به‌رپز وه‌زیری کار و کاروباری کۆمه‌لایه‌تی ده‌که‌ین، تێبینیه‌کانیان به‌ هه‌ند وه‌رده‌گرین و ده‌یگونجینین له‌گه‌ڵ روانگه‌ی لیژنه‌ تایبه‌تمه‌نده‌کانی په‌رله‌مانی کوردستان، به‌رپزتان ده‌توانن پشووێ خۆتان وه‌ربگرن، به‌رپزان، ئیستا ده‌ست به‌ جی‌ به‌جیکردنی بره‌گه‌یه‌کی تری به‌رنامه‌ی کار ده‌که‌ین، زۆر سوپاس بۆ لیژنه‌ی کار و کاروباری کۆمه‌لایه‌تی، ده‌توانن بچنه‌وه‌ شویننه‌کانی خۆتان، داوا له‌ لیژنه‌ی دارایی ده‌که‌ین بێنه‌ سه‌ر سه‌کۆی تایبه‌ت به‌ لیژنه‌کان، بره‌گه‌ی سییه‌م خالی دووهم خویندنه‌وه‌ی دووهم بۆ پرۆژه‌ یاسای به‌رکارکردنی یاسای ره‌سمی پولى عێراقی ژماره (٧١)ی سالی (٢٠١٢) له‌ هه‌ریمی کوردستان_عێراق، به‌رپزان، به‌یانیش دانیشتن به‌رده‌وام ده‌بیت، وه‌ لیژنه‌کان راده‌سپیرین بۆ روژی پینچ شه‌مه‌مه‌ بۆ ده‌نگدان راپۆرتنه‌کانیان ئاماده‌بیت بۆ ئەم پرۆژه‌یه‌، ده‌ست پێ بکه‌ن، فه‌رموون.

به‌رپز رۆبینه‌ اویملك عزیز:

به‌رپز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

بۆ/ سه‌رۆکایه‌تی په‌رله‌مانی کوردستان.

بابه‌ت/ راپۆرتی لیژنه‌ی تایبه‌تمه‌ند راستاندنی بۆ کراوه‌ له‌لایه‌ن لیژنه‌ی کاروباری یاسایی، لیژنه‌ی کاروباری یاسایی روژی سێ شه‌مه‌مه، ریکه‌وتی (٢٢/٦/٢٠٢١)، کاتژمێر (١١) کۆبوونه‌وه‌ی خۆی ئەنجاندا به‌ مه‌به‌ستی پێداچوونه‌وه‌ی دارپشتنی یاسای دژ نه‌بوون له‌گه‌ڵ ده‌قه‌کانی ده‌ستوور و یاسای کار پیکراوه‌کان به‌پێی حوکمی ماده‌ی (٨٥)، بره‌گه‌کانی (٣،٢،١)، سه‌باره‌ت به‌ راپۆرتی لیژنه‌ی دارایی و کاروباری ئابووری تایبه‌ت به‌ خویندنه‌وه‌ی دووهم بۆ پرۆژه‌ یاسا به‌رکاره‌کانی یاسای ره‌سمی پول له‌ عێراق ژماره (٧١)ی سالی (٢٠١٢) له‌ هه‌ریمی کوردستان_عێراق، لیژنه‌ی یاسایی ئەم دارپشتنه‌ی خواره‌وه‌ بۆ کرد.

پرۆژه‌ یاسا به‌رکاره‌کانی هه‌مواری پیاوه‌کردنه‌وه‌ی یاسای ره‌سمی پولى ئیتیحادی ژماره (٧١)ی سالی (٢٠١٢) له‌ هه‌ریمی کوردستان.

ماده‌ی (١): یاسا ره‌سمی پولى ئیتیحادی ژماره (٧١)ی سالی (٢٠١٢) له‌ هه‌ریمی کوردستان_عێراق، به‌رکار و هه‌مواری پیاوه‌کردنی ده‌کریت.

ماده‌ی (٢): پیاوه‌کردنی حوکمی بره‌گه‌کانی پینچمه‌ له‌ ماده‌ی پینچ یاسای هه‌موار ده‌کریت به‌م شیوه‌یه‌ ده‌خویندراوه‌:

پېنجه م: پېدانی رەسم سەپیندراو لە ماددە کە بەم شیوازه دەبیت کە وەزیر دیاری دەکات و دەبیت وەزیری سوودی دواکەوتن بسەپینیت لە حالەتی دواکەوتن لە پېدانی رەسم ئەمەش بە رینماییه ک ریڤ دەخریت بە پیبی یاسا.

ماددە (۳): پیادەکردنی حوکمی برگی سیپەم لە ماددە شازدە یاساکە رادەگیریت.
ماددە (۴): پیادەکردنی حوکمی هەردوو برگی پېنجه م و شەشەمی ماددە بیست و پینجی یاساکە رادەگیریت.

ماددە (۵): دەمەزراوە و فەرمانگەکانی هەریمی کوردستان_عیراق ئەوانە خاوەن پۆستن تیاندایە جیگای دامەزراوە و فەرمانگە ئیتیحادیەکان، ئەوانە خاوەن پۆستن تیاندایە لە هەر شوینکی ئەم یاسایە هاتین دەگرینەو.

ماددە (۶): یاسای رەسمی ژمارە (۳) ی سالی (۱۹۹۳) لە هەریمی کوردستان_عیراق هەلەو شەیتەو.

ماددە (۷): وەزیری دارایی و ئابووری رینماییی بۆ ئاسان جی بەجیکردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەردەکات.

ماددە (۸): ئەنجوومەنی وەزیران و لایەنی پەيوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جی بەجی دەکەن.

ماددە (۹): کار بە هیچ دەقیکی یاسایی یان بریارپکی ناکۆک لەگەل حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکریت.

ماددە (۱۰): ئەم یاسایە لە دواي تپەپرپوونی (۶۰) رۆژ بەسەر ریڤکەوتی بلاوکردنەو هە لە رۆژنامە فەرمی (وەقائعی کوردستان) جی بەجی دەکریت.
هۆبەکانی دەرچوواندن

بە هۆی تپەپرپوونی ماوہیەکی درژ بەسەر دەرچوواندن یاسای رەسمی پول ژمارە (۳) ی سالی (۱۹۹۳) لە هەریمی کوردستان_عیراق، لەبەر ئەو پيشکەوتنانە روویداوە لە جۆری قەبارەي ئەو خزمەنگوزاریانە حکومیانە داخواریت پيشکەش بکریت بۆ ئەو هەمی لەگەل یان بگونیڤنریت، لەبەر رۆشنايي ئەم گۆرانکاریانە بەسەر بەهای دروا چالاکي ئابووریدا هاتوو، لە پیناو یەکخستنی رەسمی پول لە هەریم لەگەل هاوتایەکی لە عیراق ئەم یاسایە دەرچوویندرا.

بەریژ د. ریواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموون ناوینشانە کە بخویننەو.

بەریژ زیاد جبار محمد:

بەریژ سەرۆکی پەرلەمان.

ناوینشانی یاساکە پرۆژە یاسای بەرکارکردنی هەمواری پیادەکردنی یاسای رەسمی پولی ئیتیحادی ژمارە (۷۱) ی سالی (۲۰۱۲) لە هەریمی کوردستان_عیراق.

بەریژ د. ریواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

بەریزان ئەندامانی پەرلەمان، هەر بەریژیک قسەي هەیه لەسەر ناوینشانی یاساکە؟ کەس نییە، ماددە يەک بخویننەو، فەموو.

بەريز بەجت علی ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱): ياسا رەسمى پولى ئىتىحادى ژمارە (۷۱) ى سالى (۲۰۱۲) لە ھەرئىمى كوردستان_عيراق، بەركار و ھەموارى پيادەكردنى دەكرىت.

بەريز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ تۆزىك ئەوا رىكى بخەينەو ھەركار دەكرىت و ھەموارى پيادەكردنەو ھى دەكرىت، ئەگەر پىويست بكات، تۆزىك رەكيكە، كەس قسەى نىيە، ماددەى دوو بخویننەو، فەرموو.

بەريز بەجت علی ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۲): پيادەكردنى حوكمى برگەى پىنجەمى ماددەى پىنج ياساكە ھەموار دەكرىت و بەم شىوہيە دەخویندريتەو:

پىنجەم: پيدانى رەسم سەپىندراو لەو ماددەيە بەو شىوازە دەبيت كە وەزىر ديارى دەكات و دەبيت وەزىرى سوودى دواكەوتن بسەپىنيت لە حالەتى دواكەوتن لە پيدانى رەسم ئەمەش بە رىنماييەك رىك دەخرىت بەپىي ياسا.

بەريز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ (كاك مەلا ويسى، سوسن خان)، كاك مەلا ويسى فەرموو.

بەريز ويسى سعيد ويسى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر ماددەى دوو پيشنيارىكم ھەيە كە دەليت برگەى پىنجەم پيدانى رەسمى سەپىندراو لەو ماددەيەدا بەو شىوازە دەبيت كە وەزىر، بنووسريت وەزىرى تايبەتمەند، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوسن خان فەرموو.

بەريز سوسن محمد ميرخان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى دوو ھەم لە راستيدا ليرەش ھەمان ئەو تىكە لىكراو تەو ھەگەل ياساكەى پيشوودا ھاتبوو كە دەليت پيادەكردنى حوكمى برگەى پىنجەمى ماددەى پىنجى ياساكە ھەموار دەكرىت و بەم شىوہيە دەخویندريتەو، من پيشنيار ئەو دەخویندريتەو ھەلبىگيرىت بكرىتە پيادەكردنى حوكمى برگەى پىنجەمى ماددەى پىنجى ياساكە ھەموار دەكرىت و بەم شىوہيە دەبيت، پاشان ئەو ھى تر، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەريز وەزىرى ھەرئىم بۆ كاروبارى پەرلەمان فەرموو.

بەريز د. قالا فرید ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەنھا كۆتايى بىرگەي ماددەكە دەلييت ئەمەش بە رېنمايىيەك رېككەخرىت بەپىي ياسا، يەعنى چۆن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك زياد فەرموو.

بەريز زياد جبار محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەيە تەنھا ئىمە يەك وشەمان بۇ گۆرپووه كە لە ياساكە وا ھاتوو دەتوانىت، ئىمە لە پىناوى بەدەيىننى دادپەرورەي ئەو ھەمانكردوو بە دەيىت بۇ ئەو ھىچ جياوازيەك نەكرىت، دادپەرورەانە ياساكە جى بەجى بكرىت، ئەگەر نا خوى دەقى ياساكە بەو شىو ھاتوو، ئىمە ئەو وشەيەمان بۇ گۆرپووه، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

گۆرپىنى ئەو وشەيە ھوكمى ماددەي بە تەواو ھەتى گۆرپووه، راستە يەك وشەيە، كاك بزار فەرموو.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە قسەكانى بەريز مەلا ويسى، ھەزىر موعەرەف لە قانونەكەدا، قانونەكە ھەيە لە بەردەستمانە لە بەر ئەو ھاتوو ھەزىر، چونكە لە ماددەي يەك تەعريفكراو ھەزىر ھەزىرى دارايىيە، سەبارەت بە قسەكانى سوسن خانىش لە راپۆرتى تىرىش و لەسەر ئەم راپۆرتەش ئەو پىشنيارەي كىردوو، تەقريبەن ئەو ھى من بىنيوومە سەيرم كىردوو لە پىرۆتۆكۆل و لە ئەرشىفى پەرلەمان كە راپۆرتى تەعدىل ئامادە دەكرىت بەم شىو ھە رۆيشتوو كە دەلييت بەم شىو ھە دەخوئىندىتەو، لە بەر ئەو ھە لە راپۆرتەكانى كۆنىش ھەر وا ھاتوو، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەي دواي ئەو بەخوئىننەو، فەرموو.

بەريز بەجت على ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۳): پىادەكردنى ھوكمى بىرگەي سىيەمى ماددەي شازدەي ياساكە رادەگىرىت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەي ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس نىيە، ماددەي دواي ئەو بەخوئىننەو، فەرموو.

بەريز بەجت على ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۴): پىادەكردنى ھوكمى ھەردوو بىرگەي پىنجەم و شەشەمى ماددەي بىست و پىنجى ياساكە رادەگىرىت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس نيبە، فەرموو ماددەى دواتر.

بەريز نجاة شعبان عبداللە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (5): دەمەزراوہ و فەرمانگەکانى ھەريمى كوردستان_عيراق ئەوانەن خاوەن پۆستن تياندا جيگاي دامەزراوہ و فەرمانگە ئيتيحاديەکان و ئەوانەى خاوەن پۆستن تياندا لە ھەر شويئكى ئەم ياسايە ھاتبن دەگرنەوہ.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس قسەى نيبە، ماددەى شەشەم بخويئننەوہ، فەرموو.

بەريز نجاة شعبان عبداللە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (6): ياساي رەسمى پول ژمارە (3)ى سالى (1993) لە ھەريمى كوردستان_عيراق ھەلدەوہ شيتەوہ.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس قسەى نيبە، ماددەى ھەوتەم بخويئننەوہ، فەرموو.

بەريز نجاة شعبان عبداللە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (7): وەزيرى دارايى و ئابوورى ريئمايى بۆ ئاسان جي بەجيكردى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەردەكات.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كاك سعيد فەرموو.

بەريز سعيد مصطفى تەتەرخان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى ھەوت وەزيرى دارايى و ئابوورى بۆ ئاسان جي بەجيكردى، ئەگەر ئەو وشەى ئاسان لابريئت، وەزيرى دارايى و ئابوورى ريئمايى بۆ جي بەجيكردى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەردەكات، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى دواى ئەوہ بخويئننەوہ، فەرموو.

بەريز نجاة شعبان عبداللە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (8): ئەنجوومەنى وەزيران و لايەنى پەيوەنديدارەکان حوكمەكانى ئەم ياسايە جي بەجى دەكەن.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس نىيە، ماددەى نۆيەم بخویننەو، فەرموو.

بەريز نجاە شعبان عبداللە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۹): كار بە ھىچ دەقېكى ياسايى يان برپارىكى ناكۆك لەگەل ھوكمەكانى ئەم ياسايەدا ناكړت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس نىيە، ماددەى دواى ئەو بخویننەو، فەرموو.

بەريز نجاە شعبان عبداللە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۰): ئەم ياسايە لە دواى تېپەپوونى (۶۰) رۆژ بەسەر رېكەوتى بلاوكردنەوھى لە رۆژنامەى فەرمى (وہقائىعى كوردستان) جى بەجى دەكړت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس نىيە، ھۆيەكانى دەرچوواندن بخویننەو، فەرموو.

بەريز زياد جبار محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ھۆيەكانى دەرچوواندن:

بە ھۆى تېپەپوونى ماوہيەكى درېژ بەسەر دەرچوواندننى ياساى رەسمى پول ژمارە (۳) ى سالى (۱۹۹۳) لە ھەريمى كوردستان_عېراق، لەبەر ئەو پېشكەوتنانەى روويداوە لە جۆرى قەبارەى ئەو خزمەنگوزارپە ھكوميانەى داخوازىت پېشكەش بكرين بۆ ئەوھى رەسم لەگەليان بگونجېنرېت، لەبەر رۆشنايى ئەم گۆرانكارپانە بەسەر بەھاي دروا چالاکى ئابوورپدا ھاتوو، لە پېناو بەكخستنى رەسمى پول لە ھەريم لەگەل ھاوتاكەى لە عېراق ئەم ياسايە دەرچوويندرا.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەندامانى پەرلەمان، كەس قسەى ھەيە لەسەر ھۆيەكانى دەرچوواندن؟ كەس قسەى نىيە، فەرموون بەريزتان بگەرپنەو شويئەكانى خۆتان، برگەى كۆتايى بەرنامەى كار جى بەجى دەكەين، زۆر سوپاس بۆ ليژنەى دارايى، پرۆژە ياساى بەركارکردن و ھەموارى ياساى وەبەرھيئاننى پېشەسازى ھەردوو كەرتى تايبەت و تېكەلاو ژمارە (۲۰) ى سالى (۱۹۹۸)، فەرموون ليژنەى وزە دوو كەستان بېنە سەر سەكۆى ليژنەكان، پېنج شەممە دەنگدان دەكەين، فەرموو.

بەريز خديجە عمر طە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ليژنەى كاروبارى ياسايى رۆژى دوو شەممە رېكەوتى (۲۰۲۱/۶/۲۱)، كاتژمير (۱۱) كۆبوونەوھى خۆى ئەنجامدا بە مەبەستى پېداچوونەو بە دارپشتنى ياسايى و دلنيابوون لە دژ نەبوونى

به دهلیلی ئه وهی چه ندین که سیش دامه زراون له رابردوو له یه که مه کان بی ئه وهی که یاسایه ک به بیته که واتا بۆشایی یاسایی نییه، سلمی خان ئەندامانی به پێزی په رله مان هه ر دوو ئه و پرۆژه یاسایه به دهستی خۆم نووسیومه ته وه به دهست و خهت خۆم ته بعم کردوون خۆم هیناوم بۆ ره فیه کانم بۆ ئه وهی ئیمزای بکه ن هیچ که سیك له وانه یه له ئیمه له سه رۆکایه تی زیاتر هه ز نه کات ئه و به رپێزانه دابمه زریڤ، به لام ئه وه واقعیکه با به لپن به خه لکی دانه مه زراو نه ده یین بلیڤن په ره مان ده توانیته داتانمه زریڤت حکومه تی هه ریمی کوردستانی لئ ده رچیت که س ناتوانیته که س دامه زریڤت با ئیمه ریڤنمایان بکه یین ریڤه راسته که بگرنه به ر دامه زرانندی ئه و ئازیزانه ی ئیمه که که س و کاری ئیمه ن له په رله مانی کوردستان نییه دامه زرانندی ئه وان له لایه ن حکومه تی هه ریمی کوردستان و ده سه لاتی جیبه جیکردنه، برگه یه کی تری به رنامه ی کار جیبه جی ده که یین.

به رپێز زیاد جبار محمد:

به رپێز سه رۆکی په رله مان.

لیژنه ی کاروباری یاسایی و لیژنه ی دارایی و کاروباری ئابووری رۆژی چوارشه ممه ریڤه وتی (۲۰۲۱/۷/۷) کاتژمیڤ (۱۲:۳۰) کۆبوونه وهی هاوبه شی ئەنجامدا بۆ تاوتۆ کردن و دارشته وهی ئه و پێشنیارانه ی که له لایه ن ئەندامانی په رله مان پێشکه شکران سه بارهت به پرۆژه یاسایی به رکار کردنی یاسایی ره سمی پۆلی دارایی عیراق ژماره (۷۱) ی سالی (۲۰۱۲) له دانیشتنی خویندنه وهی دووه مده دوایی گهتوگوو کردن و تاوتۆی کردن لیژنه کان گه یشتنه ئه و ئەنجامانه ی خواره وه، سه بارهت به ناو نیشان هیچ پێشنیارێک نییه وه ک خۆی، پرۆه یاسایی به رکار کردن و هه مواری پیاده کردنی یاسایی ره سمی پۆل...

به رپێز د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

کاک یاسین به خوای غه در له که س ناکه یین وه رته ده گرم دلنیا به، مه به ستیان ئیوه نه بوو مه به ستیان ئیمه بوو، فه رموو کاک زیاد.

به رپێز زیاد جبار محمد:

سه بارهت به ناو نیشان هیچ پێشنیارێک نییه وه ک خۆی، پرۆه یاسایی به رکار کردن و هه مواری پیاده کردنی یاسای ره سمی پۆلی ئیتحادی ژماره (۷۱) ی سالی (۲۰۱۲) له هه ریمی کوردستان داش عیراق.

به رپێز د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

به رپێزان ئەندامانی په رله مان ناو نیشان وه ک خۆی چه ند که سی له گه له؟ هه ر ئه و پێشنیاره ش هه یه پێشنیاری تر نییه، به دهنگی (۵۰) ئەندامی په رله مان په سندرکا، فه رموو سه رچنار خان.

به رپێز سه رچنار احمد محمود:

به رپێز سه رۆکی په رله مان.

من له سه ر پێشنیاره که تیڤینییه کی قانونیم هه بوو نه تانه یشت به س هه ر ده لیم، ناو نیشانی هه ر یاسایه ک کاتیک که ده ته ویته به رکاری بکه ی یان ته عدیلی بکه ی ده بیته وه ک خۆی به یینیته وه ئه و یاسایه من سپرچم کرد له ئەنجومه نی نوینه رانی عیراق ده رچوو به ناو نیشانی (قانون رسم الطابع) یاسای ره سمی پول نه ک به ناو نیشانی یاسای ره سمی پۆلی ئیتحادی وشه ی ئیتحادی

له گه ل نيبه ده بيت بلي ياساي ره سمى پول ده رچوو له نه نجومه نى نوينه رانى عيراق، وه مادده يه كيش به هه مان شيوه وشه ي ئيتحادى ده بيت لابرېت، چونكه تو ريك ياساكه ده بيت ناكريت وشه يه ك تيكه ل بكه يت به ناو نيشانېك كه له نه سلدا نه و ناو نيشانه له ياسايه كه نه بووه.

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سهروكي په رله مان:
ليژنه ي تايبه تمه ند روونكر دنه وه بدن له سر نه وه.

بهريز زياد جبار محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

دياره نه مه ته نيا بهر كار كردن نيبه

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سهروكي په رله مان:

به لي سوپاس، كاك زياد وهك سهروكي ليژنه ي تايبه تمه ند روونكر دنه وه بدن له سر نه وه.

بهريز زياد جبار محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

دياره نيمه ته نيا بهر كار كردن نيبه هه موار و بهر كار كردنه...

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سهروكي په رله مان:

بهريزان نيمه له جه لسه ي ده نگداندين، بويه داوا له نه دمانى بهريزى په رله مان ده كه ين له ناو هوله كه بميننه وه نه وانه شى له دهره وهن بينه وه ناو هوله كه.

بهريز زياد جبار محمد:

نه گهر به ته نيا بهر كار كردن بووايه، به لام نه مه ته عدليش و بهر كار كردن يشه، له بهر نه وه گورانكارى به سر دها توه، زور سوپاس.

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سهروكي په رله مان:

سوپاس، بهريز سهروكي ليژنه ي ياساي فهرموو.

بهريز بزار خالد عبدالله:

بهريز سهروكي په رله مان.

له لاي نيمه له ليژنه ي ياساي ته بهن هيج كيشه يه ك نيبه، وه تازه گويمان له و پيشنياره بوو، چونكه هيج كيشه يه كى تيدا نيبه نه وه بو ته تعريف كردنى ياسا كه يه، بوئه وهى بزانيين نه م ياسايه ياسايه كى ئيتيحادييه ليره به نيازبن هه موار بكه ين، وه بهر كار بكه ين ليره هه موارى پياده كردن يشى ئيزافه بووه ته بهن نه مه ش مه وزوعيكى تره پيوستى به كاته كه ي بهر كار ده كريت كه ي هه موارى پياده كردنى ده كريت، به لام نه گهر مه وزوعه كه له ده سته واژه ي ئيتيحادى بيت نه وه ليژنه ي ياساي ئيزافه مان كردووه وه هيج كيشه يه كى تيدا نيبه.

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سهروكي په رله مان:

سوپاس، مادده ي يه كه م فهرموون.

بهريز زياد جبار محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

سه باره ت به مادده ي يه كه م هيج پيشنياريك نيبه وهك خوئ.

ماددەى (۱): ياساىى رەسمى پولى ئىتىحادى ژمارە (۷۱)ى سالى (۲۰۱۲) لە ھەرىمى كوردستان داش عىراق، بەركار و ھەموارى پىادەكردنى دەكرىت.

بەرىز ھىمن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرىزان سەبارەت بە ماددەى (۱) ھىچ پىشنيارىك نىيە ۋەك خۆى ھەر بەرىزىك لەگەلە با دەست بەرز بكاتەۋە، كى لەگەلدایە؟ بە دەنگى (۴۹) ئەندامى بەرىزى پەرلەمان پەسندكرا، فەرموون ماددەى دواى ئەۋە.

بەرىز زىاد جبار محمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۲) دوو پىشنيارىك ھەيە.

يەكەم/ ۋەك خۆى.

ماددەى (۲): پىادەكردنى حوكمى برگەى پىنجى ماددەى پىنجى ياساكە ھەموار دەكرىتەۋە و بەم شىۋەيە دەخوئىرئىتەۋە:

پىنجەم: پىدانى رەسمى پولى سەپىنراۋ لەم ماددەيە بەم شىۋازە دەبىت كە ۋەزىر دىارى دەكات و دەبىت ۋەزىر سودى دواكەوتنى بسەپىنئىت لە حالەتى دواكەوتن لە پىدانى رەسم ئەمەش بە رىنمايىيەك رىك دەخرىت بە پىي ياسا.

پىشنيارى دووهم/ پىشنيارى لىژنەى تاييەتمەند ماددەكە بەم شىۋەيە لى بكرىت:

پىنجەم: پىدانى رەسمى سەپىنراۋ لەم ماددەيە بەم شىۋەيە دەبىت كە ۋەزىر دىارى دەكات و دەبىت ۋەزىر سودى دواكەوتن بسەپىنئىت لە حالەتى دواكەوتن لە پىدانى رەسم ئەمەش بە رىنمايىيەك رىك دەخرىت، زۆر سوپاس.

بەرىز ھىمن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرىزان سەبارەت بە ماددەى (۲) دوو پىشنيار ھەيە پىشنيارى يەكەم ۋەك خۆى ھەر بەرىزىك لەگەلە با دەست بەرز بكاتەۋە، كى لەگەلدایە؟ كەسى لەگەل نىيە، پىشنيارى دووهم پىشنيارى لىژنەى تاييەتمەند ھەر بەرىزىك لەگەلدایە با فەرمووت دەست بەرز بكاتەۋە، كى لەگەلدایە؟ بە دەنگى (۵۲) ئەندامى بەرىزى پەرلەمان پەسندكرا، فەرموون ماددەى دواى ئەۋە.

بەرىز زىاد جبار محمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۳) ھىچ پىشنيارىك نىيە ۋەك خۆى.

ماددەى (۳): پىادەكردنى حوكمەكانى برگەى سىيەمى ماددەى (۱۶)ى ياساكە رادەگىرىت.

بەرىز ھىمن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرىزان سەبارەت بە ماددەى (۳) ھىچ پىشنيازىك نىيە ۋەك خۆى، ھەر ئەندامىكى بەرىزى پەرلەمانى لەگەلە با دەست بەرز بكاتەۋە، كى لەگەلدایە؟ بە دەنگى (۵۱) ئەندامى بەرىزى پەرلەمان پەسندكرا، فەرموون.

بەرىز زىاد جبار محمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۴) ھىچ پىشنيارىك نىيە ۋەك خۆى.

ماددەى (۴): پىادە كوردنى حوكمى ھەر دوو بېرگەى (۵ و ۶)ى ئەم ماددەىە لە ماددەى (۲۵)ى ياساكە رادەگىرئت.

بەرىز ھىمىن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ بەرىزان سەبارەت بە ماددەى (۴) ھىچ پىشنىيازئك نىبە وەك خۆى ھەر ئەندامئكى بەرىزى پەرلەمانى لەگەلە با دەست بەرز بكاتەو، كئ لەگەلداىە؟ بە دەنگى (۵۵) ئەندامى بەرىزى پەرلەمان پەسندكرا، بەرىزان تەنھا بۆ روونكردنەو شەست ئەندامى بەرىزى پەرلەمان لە ناو ھۆلدا بۆ دەنگدان پىويستمان بە (۵۶) ئەندامە، بۆىە كە دەلئىين (۴۹) ئەندام يا (۵۰) ئەندام بۆ ئەوەى بزائن لە كۆى (۶۰) ئەندامە، ماددەى (۵) فەرموون.

بەرىز بزار خالد عبدالله:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۵) ھىچ پىشنىيازئك نىبە وەك خۆى.

ماددە (۵): دامەزراوہ و فەرمانگەكانى ھەرىمى كوردستان داش عىراق و ئەوانەى خاوہن پۆستن تىاياندا جىگەى دامەزراوہ و فەرمانگە ئىتىحادىبەكان و ئەوانەى خاوہن پۆستن تىاياندا لە ھەر شوئىنئكى ئەم ياسايەدا ھاتبن دەگرنەوہ.

بەرىز ھىمىن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ بەرىزان سەبارەت بە ماددەى (۵) ھىچ پىشنىيازئك نىبە وەك خۆى ھەر ئەندامئكى بەرىزى پەرلەمانى لەگەلە با دەست بەرز بكاتەو، كئ لەگەلداىە؟ بە دەنگى (۵۸) ئەندامى بەرىزى پەرلەمان پەسندكرا، ماددەى دواى ئەوە ماددەى (۶) فەرموون.

بەرىز ھىقىدار احمد سلمان:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۶) ھىچ پىشنىيازئك نىبە وەك خۆى.

ماددەى (۶): ياسايى رەسمى پۆل ژمارە (۳)ى سالى (۱۹۹۳)ى ھەرىمى كوردستان داش عىراق ھەلدەوہ شىتەوہ.

بەرىز ھىمىن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرىزان ديارە سەبارەت بە ماددەى (۶) ھىچ پىشنىيازئك نىبە وەك خۆى ھەر ئەندامئكى بەرىزى پەرلەمانى لەگەلە با دەست بەرز بكاتەو، كئ لەگەلداىە؟ بە دەنگى (۵۷) ئەندامى بەرىزى پەرلەمان پەسندكرا، ماددەى دواى ئەوە ماددەى (۷) فەرموون.

بەرىز ھىقىدار احمد سلمان:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷) ھىچ پىشنىيازئك نىبە وەك خۆى.

ماددەى (۷): وەزىرى دارايى و ئابوورى رىنمايى بۆ ئاسان جىبەجئ كوردنى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەردەكات.

بەرپز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

ھەر بەرپزىك لەگەل ئەمەيە وەك خۆى بمىنىت با بفرموت دەست بەرز بکاتەو، كى
لەگەلدايە؟ بە دەنگى (۵۵) ئەندامى بەرپزى پەرلەمان پەسندکرا، ماددەى دواى ئەو بەرپزان
فەرموون.

بەرپز ھىقىدار احمد سلمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۸) ھىچ پىشنيارىك نىيە وەك خۆى.

ماددەى (۸): ئەنجومەنى وەزيران و لايەنە پەيوەندىدارەکان حوکمەکانى ئەم ياسايە جىبەجى
دەكەن.

بەرپز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

ھەر بەرپزىك لەگەل ئەمەيە وەك خۆى بمىنىت با بفرموت دەست بەرز بکاتەو، كى
لەگەلدايە؟ بە دەنگى (۶۱) ئەندامى بەرپزى پەرلەمان پەسندکرا، ماددەى دواى ئەو فەرموون.

بەرپز ھىقىدار احمد سلمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۹) ھىچ پىشنيارىك نىيە وەك خۆى.

ماددەى (۹): كار بە ھىچ دەقىكى ياسايى يان برپارىكى ناكۆك لەگەل حوکمەکانى ئەم ياسايەدا
ناكرىت.

بەرپز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

ھىچ پىشنيارىك نىيە سەبارەت بە ماددەى (۹) ھەر بەرپزىك لەگەل ئەمەيە با بفرموت دەست
بەرز بکاتەو، كى لەگەلدايە؟ بە دەنگى (۶۱) ئەندامى بەرپزى پەرلەمان پەسندکرا، ماددەى (۱۰)
بەرپزان فەرموون.

بەرپز ھىقىدار احمد سلمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۰) ھىچ پىشنيارىك نىيە وەك خۆى.

ماددەى (۱۰): ئەم ياسايە لە دواى تىپەرپوونى (۶۰) رۆژ بەسەر رىكەوتى بلاوکردنەو، لە
رۆژنامەى فەرمى وەقايەى كوردستان جىبەجى دەكرىت.

بەرپز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان سەبارەت بە ماددەى (۱۰) ھىچ پىشنيارىك نىيە ھەر بەرپزىك لەگەل ئەمەيە با
بفرموت دەست بەرز بکاتەو، كى لەگەلدايە؟ بە دەنگى (۶۳) ئەندامى بەرپزى پەرلەمان
پەسندکرا، ماددەى دواى ئەو.

بەرپز ھىقىدار احمد سلمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ھۆيەکانى دەرچوواندن ھىچ پىشنيارىك نىيە وەك خۆى.

ھۆيەکانى دەرچوواندن

به هۆی تئپه پوونی ماوه یه کی درئژ به سهر دهرچوواندنی یاسایی ره سمی پۆل ژماره (۳) ی سالی (۱۹۹۳) له ههریمی کوردستان داش عیراق، وه له بهر ئه و پيشکته وتنه ی روویداوه له جۆر و قه باره ی ئه و خزمه تگوزاریه حکومییانه ی ده خوازریت پيشکته ش بکرین، وه بۆئوه ی ره سم له گه لیان بگونجیت له بهر رۆشنایی ئه و گۆرانکاریانه ی به سهر به های دراو و چالاکي ئابووریدا هاتوو و له پیناوه یه کخستنی ره سمی پۆل له ههریم له گه ل هاتاکه ی له عیراق ئه م یاسایه دهرچوویندرا.

به ریز هیمن احمد حمه صالح / جیگری سه رۆکی په رله مان:

به لئ به ریزان دیاره سه باره ت به هۆیه کانی دهرچوواندن هیچ پيشنیازیك نییه وهك خۆی ههر به ریزیک له گه ل ئه مه یه با ده ست به رز بکاته وه، کئ له گه لدايه؟ به دهنگی (۶۰) ئه ندایه به ریزی په رله مان په سندکرا، به ریزان ئیستا ههر به ریزیک له گه ل کۆی گشتی یاساکه یه با ده ست به رز بکاته وه، کئ له گه لدايه؟ به لئ به ریزان به (۶۷) دهنگ په سندکرا پیرۆزبایی له گه لی کوردستان ده که یین ئیستاش ده ست به جیبه جئ کردنی خالیکی تری به رنامه ی کار ده که یین پرۆژه یاسایی به رکار کردن و هه مواری یاسایی وه به ره یینان و پيشه سازی ههر دوو که رتی تایبه ت و تیکه لاو ژماره (۲۰) لیژنه ی تایبه تمه ند فه رموون، دکتۆر محی الدین فه رموو.

به ریز محی الدین حسن یوسف:

به ریز سه رۆکی په رله مان.

دوو خالم هه یه تکا ده که م ده قه یه ک زیاترم پئ بده ی به گویره ی ماده ی (۹۸) ئیمه چاوه پوانی ئه وه بووین که پرۆژه یاسایی بودجه بیته په رله مان کوردستان هه م به ریکه وتن له گه ل حکومه تی عیراقی هه م به بی ریکه وتن له گه ل حکومه تی عیراقی خولی به هاره مان ته واو ده بیته و ئیمه ده چینه پشو و وا ده گه ینه خولی پاییزه ئایا پرۆژه یاسایی بودجه دیته په رله مان کوردستان؟ وه ئه گه ر بیته له م خولی پاییزه مانگی نۆ ئایا چ سویدیکی ده بیته؟ وه دووهمیان په یوه ندی هه یه به ماده ی (۲) له په یروه ی ناوخۆ به و پییه ی په رله مان کوردستان مه رجه عی سیاسی و یاسایی ههریمی کوردستانه رۆژه لاتئ ناوه راست و عیراق له به رده م کۆمه لیک گۆرانکاری گه وره دان هیرشی میلیشیا چه کداره کان، کشانه وه ی ئه مریکا له ئه فغانستان، کشانه وه ی کۆمپانیکانی نه وت له باشوور و ناوه راستی عیراق، هاتنی هیزی ئه مریکی و گواستنه وه ی قاعیده یان له قه تهره وه بۆ ئۆردن وه هاتنی هیزی سه ربازی بۆ ئه و شوینانه، ریکه وتنئ نیوان عیراق و ئۆردن و میسر پیماویه ههریمی کوردستان کۆمه لیک هه ره شه و مه ترسیدایه، پيشنیاری ئه وه ده که م په رله مان کوردستان ده ستپیشخه ریه ک بکات به تایبه تی بۆ لایه نه سیاسییه کوردستانییه کان که ئه و مه ترسییانه له بهر چاو بگرن وه کۆنگره یه کی نیشتمانی کوردستانی ساز بکن وه ....

به ریز هیمن احمد حمه صالح / جیگری سه رۆکی په رله مان:

سوپاس دکتۆر گیان، مامۆستا عثمان فه رموو.

به ریز عثمان علی سمایل:

به ریز سه رۆکی په رله مان.

به ناوی خواي گه وره و میهره بان، خۆزگه به ریز دکتۆره رپواز لیره بووایه ..